

امکان سنجی پیاده سازی مدیریت دانش در کتابخانه های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز

فربیا جلیلی^۱ | سید علی اکبر فامیل روحانی^۲

۱- کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه آزاد اسلامی همدان. Faribajalili62@gmail.com

۲- استادیار گروه کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه آزاد اسلامی همدان. FamilRouhani@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۰۷/۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۱۱/۲۲

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف امکان سنجی پیاده سازی مدیریت دانش در کتابخانه های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر اساس مدل بکوویتز و ویلیامز تدوین شده است.

روش پژوهش: روش تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی - تحلیلی، جامعه پژوهش ۷۶ نفر کتابداران شاغل در کتابخانه های دانشگاهی شهر کرمانشاه است. ابزار مورد استفاده جهت جمع آوری اطلاعات، پرسش نامه «بر اساس مدل بکوویتز و ویلیامز» که پایایی آن با محاسبه الفای کرونباخ (۰/۹۶) اندازه گیری شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده های حاصل از پژوهش، در سطح آمار توصیفی از شاخص های فراوانی، درصد میانگین و انحراف معیار در قالب جدول و در سطح آمار استنباطی از آزمون t تک نمونه ای استفاده شد.

یافته ها: با توجه به بررسی های انجام شده، یافته های حاصل از این پژوهش نشان داد که بالاترین میانگین مربوط به متغیرهای یافتن دانش (۳/۱۰) و به کارگیری دانش (۳/۰۳) بوده است و سایر متغیرها میانگینی کمتر از اندازه متوسط جامعه به خود اختصاص داده اند.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان داد که امکان پیاده سازی مؤلفه های مدل بکوویتز و ویلیامز در کتابخانه های دانشگاهی شهر کرمانشاه در وضعیت مطلوبی قرار ندارد و نیاز به توجه بیشتر به خصوص در اشتراک و ایجاد دانش دارد. اجرای این برنامه ها موجبات خدمات رسانی بهتر و به تبع آن تسهیل یادگیری، آموزش و پژوهش خواهد شد.

واژه های کلیدی: پیاده سازی مدیریت دانش، دانشگاه رازی کرمانشاه، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کتابخانه های دانشگاهی، مدل

بکوویتز و ویلیامز.

مقدمه

در عصر اطلاعات، دانش مهم ترین عامل در موفقیت دراز مدت هم برای فرد و هم برای سازمان به شمار می آید و تنها

یادگیری و تصمیم‌های سازمانی مورد استفاده قرار گیرد. جابه‌جایی منابع انسانی و خروج آنها از سیستم به نحو مختلف به خروج سرمایه‌های فکری می‌انجامد و این بدان معنی است که باید منابع محدود سازمانی را به کار گرفت و هر روز از نو تجربه کرد (غفاری و زارعی، ۱۳۸۷).

تغییرات سریع و همه‌جانبه، کتابخانه‌ها را در آستانه عصر جدید قرار داده است که با گذشته نه چندان دور آنها بسیار متفاوت است. هم‌اکنون پیشرفت‌های قابل توجهی در حوزه‌های مربوط به کتابخانه‌ها و به دنبال آن، درهم پیچیدن طومار روش‌های سنتی و روش‌های مدیریتی کلاسیک در اداره امور کتابخانه‌ها، راه را برای ظهور دانش مدیریتی جدیدی هموار کرد که این دانش بعدها شکل مدیریت دانش در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی به خود گرفت (عبد خدا، ۱۳۸۸). دانشگاه‌ها عمده‌ترین مراکز تولید و اشاعه‌ی دانش هستند. ایجاد نوآوری‌ها و در نتیجه خلق دانش جدید از دیرباز از مهم‌ترین کارکردهای مؤسسات دانشگاهی به شمار آمده‌اند و در این

راستا بیشترین اهتمام جامعه دانشگاهی در ارتقاء دانش و تقویت سرمایه‌های فکری با بهره‌مندی از منابع موجود بوده است. این منابع نه تنها شامل منابع اطلاعاتی، بلکه نیروهای فکری و منابع انسانی نیز هستند که لازم است با به‌کارگیری شیوه‌های صحیح مدیریت شناسایی و به‌گونه‌ای سازمان یافته مورد بهره‌برداری قرار گیرند. پیدایش مدیریت دانش به دنبال مدیریت اطلاعات نشانگر تلاشی در این زمینه است که سرمایه‌های فکری داخلی و منابع تولید شده در داخل را در کنار منابع خارجی مورد توجه قرار دهد؛ گستره فعالیت‌های خود را از مسائل آموزشی و پژوهشی فراتر برد و بر جریان‌های اداری و امور اجرایی نیز سایه افکند. لازم به ذکر است که مؤسسات دانشگاهی به عنوان مراکز تولید و اشاعه‌ی دانش بیش از هر سازمان دیگری نیازمند اجرای مدیریت دانش هستند. با اینکه دانشگاه‌ها خود مخازن دانش هستند؛ تاکنون توجه کافی به

امتیاز رقابتی آنها خواهد بود. محققان بسیاری، اهمیت و تأثیر پژوهش در مدیریت دانش را از جهت تأثیری که بر تقویت موفقیت‌های سازمانی در عصر جدید دارد توجیه کرده‌اند (توربان، ۱۳۸۵).

مدیریت دانش از مفاهیمی است که تعریف‌های فراوانی برای آن ارائه شده است. برخی از صاحب‌نظران، دانش را یک سرمایه سازمانی می‌دانند و مدیریت دانش را براساس آن تعریف کرده‌اند. برای نمونه، ارنست پرز^۱ معتقد است که «مدیریت دانش عبارت است از گردآوری دانش، قابلیت‌های عقلانی و تجربیات افراد یک سازمان و ایجاد قابلیت بازایی برای آنها به عنوان یک سرمایه انسانی» (پرز، ۱۹۹۹) مدیریت دانش بر پیوند اطلاعات با اطلاعات، اطلاعات با فعالیت‌ها و اطلاعات با فرد برای تحقق اشتراک دانش (از قبیل دانش ضمنی^۲ و دانش صریح^۳) توجه دارد. با مدیریت اطلاعات به طور کامل متفاوت است. کارکردهای سنتی کتابخانه؛ گردآوری، پردازش، اشاعه، ذخیره سازی، بهره‌برداری از اطلاعات مدرک به منظور فراهم آوردن خدمت برای جامعه است. در دوره‌ی اقتصاد دانش، کتابخانه به عنوان گنجینه‌ی دانش بشری، سهم شدن در پیشرفت دانش و حلقه‌ی ارتباطی مهم در زنجیره‌ی پیشرفت دانش خواهد بود. در قرن بیست‌ویکم کتابخانه‌ها به‌طور اجتناب‌ناپذیری با موضوع جدید مدیریت دانش مواجه خواهند بود. مدیریت دانش در کتابخانه‌ها می‌باید بر پژوهش و توسعه‌ی دانش، ایجاد پایگاه دانش، مبادله و اشتراک دانش بین کارکنان کتابخانه (از جمله کاربران)، آموزش کارکنان کتابخانه، تسریع پردازش صریح از دانش غیرصریح و تحقق اشتراک آن تمرکز کنند (کرمی، ۱۳۸۹). اکثر کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعاتی نیز کمابیش با مسائلی مشابه سازمان‌های دیگر مواجه هستند و دانش زیادی در ورای فرآیندها تولید می‌شود. وجود سیلوهای دانشی و حفاظت از دارایی‌های فکری از طرف افراد و گروه‌ها در این سازمان‌ها به وفور به چشم می‌خورد، بدون آنکه بتواند به صورت کاملاً مطلوب، برای

³ Tacik Knowledge

¹ Perez

² Knowledge Explicit

دانش^۷: ارزیابی دانش موجود و نیازهای دانش فعلی و آتی سازمان؛ ۶- ایجاد و نگهداری دانش^۸: ایجاد محیطی به منظور تولید دانش جدید و ذخیره کردن آن با کمک فناوری مناسب؛ ۷- حذف دانش^۹: حذف دانش بیهوده و بدون کاربرد و یا ایجاد مخزنی برای آنها (آتشک و ماه زاده، ۱۳۸۸). پژوهش حاضر سعی دارد تا امکان پیاده‌سازی مدیریت‌دانش را بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز در کتابخانه‌های دانشگاه‌های دولتی شهر کرمانشاه که شامل دانشگاه رازی و دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه می‌باشد، از نظر کتابداران این کتابخانه‌ها بررسی کند. به سخنی دیگر، پرسش پایه‌ای پژوهش حاضر به این گونه است: «تا چه میزان پیاده‌سازی مدیریت‌دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی دولتی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است»؟

(اسکاریم^{۱۰}، ۲۰۰۸) مدیریت دانش را "مدیریت نظام‌مند و صریح از دانش حیاتی و فرآیندهای مرتبط با آن از جمله خلق، جمع‌آوری، سازماندهی، اشاعه، استفاده و بهره‌برداری می‌داند. مدیریت دانش نیازمند تبدیل دانش شخصی به دانش سازمانی است که به طور گسترده در سرتاسر سازمان به اشتراک گذاشته و به طور مناسب به کارگرفته می‌شود. آن‌چنان که از تعریف پیش گفته می‌توان نتیجه گرفت که دست‌مایه بنیانی این تعریف‌ها دانش است. دانش مفهومی جدید نیست و بخشی از ادراک و تجربه انسانی است. چالش کنونی دانش درک نظری و عملی این مفهوم است. امروزه هر بحثی در مورد دانش به سرعت به شکل‌گیری مشکل چگونگی تعریف دانش می‌انجامد. متخصصان درباره تعریف و ماهیت نظرهای متفاوتی دارند. داشتن درکی روشن از ماهیت مدیریت دانش که دست‌مایه اصلی آن دانش است، ضروری می‌باشد. دانش از اطلاعات مشتق شده، بنابراین از آن غنی‌تر و معنی‌دارتر است. دانش شامل خبرگی، آگاهی و درک کسب شده به روش

سرمایه‌های فکری و منابع علمی تولید شده به وسیله جامعه‌ی دانشگاهی مبذول نداشته‌اند (منجمی و معصومی، ۱۳۸۷). پیاده‌سازی مدیریت دانش نه تنها برای شرکت‌ها و سازمان‌های بزرگ و انتفاعی اهمیت دارد، بلکه برای سازمان‌های غیرانتفاعی همچون دانشگاه‌ها مهم و ضروری است (میکولکی و میکولکا، ۱۹۹۹). محیط دانشگاه را محیطی مناسب برای کاربرد اصول و روش‌های مدیریت‌دانش می‌دانند. معرفی ابزارها و روش‌های مدیریت دانش، دانشگاه‌ها را برای اشتراک دانش، بهبود سطح همکاری آموزشی و پژوهشی، بهبود ارتباط‌های کاری میان کارمندان و دانشجویان توانا خواهد کرد (محمیدین و دیگران^۲، ۲۰۰۹). برای پیاده‌سازی مدیریت دانش در هر سازمان نیاز به قالب و مدلی است که بتوان تمام این فعالیت‌ها را نظام‌مند کرد. بیشتر مدل‌های نمایش داده شده در زمینه مدیریت‌دانش از نظر محتوایی شبیه یکدیگرند، ولی دارای واژه‌ها و مرحله‌هایی با ترکیب‌های متفاوت هستند. نکته‌ای که تا اندازه‌ای در بیشتر این مدل‌ها به چشم می‌خورد، تأکید بر استفاده و به کارگیری دانش است و دیگر مرحله‌ها به منزله‌ی مقدمه‌ای برای ایجاد بسترهای لازم به منظور استفاده از دانش است. بدین منظور در پژوهش حاضر از مدل بکوویتز و ویلیامز به دلیل بسط و بررسی بهتر مرحله‌های پیاده‌سازی مدیریت‌دانش از سوی دیگر مناسب‌تر بودن آن برای محیط‌های غیرانتفاعی انتخاب شد (محمدی استانی، شعبانی و رجایی پور، ۱۳۹۱). مدل بکوویتز و ویلیامز شامل هفت مؤلفه: ۱- یافتن دانش^۳: یافتن، شناسایی و سازمان دهی دانش مرتبط با نیاز، شناسایی دانش درون و بیرون سازمان؛ ۲- به کارگیری دانش^۴: استفاده از دانش‌های موجود در تصمیم‌گیری‌ها و حل مسائل؛ ۳- یادگیری دانش^۵: جمع‌آوری تجربه‌ها و آموخته‌ها از فعالیت‌های قبلی و یادگیری و کاربرد آن در فعالیت‌ها یا موقعیت‌های آتی؛ ۴- تسهیم دانش^۶: اشتراک دانش موجود و انتقال آن به محل مورد نیاز یا فرد متقاضی؛ ۵- ارزیابی

⁶ Knowledge Contribute

⁷ Knowledge Assess

⁸ Knowledge Delete

⁹ Knowledge Build/ Sustain

¹⁰ Skyrme

¹ Mikulecky & Mikulecka

² Mohayidin et al.,

³ Knowledge Get

⁴ Knowledge Use

⁵ Knowledge Learn

میانگین در زمینه حلقه تبادل دانش (۲/۹۲) است. میانگین دو حلقه خلق و سازماندهی دانش به ترتیب ۳/۱۵ و ۳/۰۷ است. بنابراین وضعیت متوسط برای سه حلقه و پایین‌تر از متوسط برای یک حلقه نشان از وضعیت نه چندان مطلوب ولی، امیدوارکننده مدیریت دانش در این کتابخانه‌ها دارد. محمدی استانی، شعبانی و رجایی‌پور (۱۳۹۱) در تحقیقی با "عنوان امکان سنجی استقرار مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر اصفهان بر اساس مدل بکوویتز و ویلیامز" مبادرت کرده است. نتایج آن نشان داد که امکان استقرار مدیریت دانش در کتابخانه‌های شهر اصفهان بر اساس مدل بکوویتز و ویلیامز پایین‌تر از حد متوسط و در حد مطلوبی نیست. همچنین از بین متغیرهای مورد بررسی تنها میانگین دو متغیر یافتن دانش و به کارگیری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر اصفهان در وضعیت به نسبت مناسبی قرار دارد. میانگین متغیرهای یادگیری، تسهیم، ارزیابی، ایجاد/نگهداری و حذف دانش پایین‌تر از حد متوسط بود و در وضعیت مناسبی قرار نداشت. حسین زاده (۱۳۹۱) در تحقیقی با عنوان "میزان کاربست مدیریت دانش در بین کارکنان کتابخانه‌های دانشگاهی و بیمارستانی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر اساس مدل هیسگ" مبادرت کرده‌اند. پژوهش انجام شده از نوع توصیفی و پیمایشی می‌باشد و از روش نمونه‌گیری، مبتنی بر تصادف طبقه‌ای متناسب با حجم نمونه بود. نتایج آن نشان داد، میزان کاربست مدیریت دانش در بین کارکنان کتابخانه‌ی مرکزی، دانشگاهی و بیمارستانی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تبریز در حد بالاتر از متوسط می‌باشد، اما از بین مؤلفه‌های مورد بررسی مؤلفه‌ی ذخیره‌ی دانش در حد پایین‌تر از متوسط است. بنابراین تبیین اهمیت ذخیره‌ی دانش در بین کارکنان کتابخانه‌ها و استفاده از سیستم‌های ذخیره‌ی دانش ضروری می‌باشد. مایپار، حیدری و مروت (۱۳۹۲) تحقیقی با عنوان "امکان سنجی استقرار مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاه‌های شهید چمران و علوم پزشکی

تجربه یا مطالعه است. همچنین، دانش از مقایسه، شناسایی مستمر و ارتباطها به دست می‌آید (کتابخانه ملی بهداشت^۱، ۲۰۰۵). به‌طورکلی پنداشتن دانش به عنوان مجموعه‌ای از اطلاعات، ناشی از عدم درک واقعی دانش است. زیرا مفهوم دانش با عنصر انسانی گره خورده و در بیشتر این تعریف‌ها عنصر انسانی همچون حلقه‌ای گم شده است. خاستگاه اصلی دانش عنصر انسانی است نه مجموعه‌ای از اطلاعات یا هر چیز دیگر که باید در تعریف‌ها به آن توجه شود. در پیوند با موضوع پیاده‌سازی مدیریت دانش در زمینه‌های مختلف پژوهش‌های زیادی صورت گرفته است که ناشی از درک اهمیت و ارزش مدیریت دانش آن است در پیوند با پژوهش حاضر، پژوهش‌های بی شماری در داخل و خارج از کشور انجام شده است. با بررسی کوتاهی بر این پژوهش‌ها در آغاز بر قلمروهای تجاری و سازمانی متمرکز بوده و سپس به دیگر قلمروها از جمله آموزش عالی، دانشگاه‌ها و کتابخانه‌ها راه یافت. از آنجا که بیشتر توجه و تمرکز پژوهش حاضر دانشگاه‌ها و کتابخانه‌های دانشگاهی است، بنابراین به پژوهش‌های مشابهی که در این بافت صورت گرفته اشاره می‌گردد. عطاپور (۱۳۸۰) با بررسی وضعیت مدیریت دانش در فرآیند چرخه آن (ایجاد، اشاعه، ذخیره و به کارگیری)، به تأثیر مهارت‌های کتابداران (مهارت‌های اجتماعی، تجاری، مدیریتی و تخصصی) و عامل‌های سازمانی (فرهنگ سازمانی، ساختار سازمانی، فناوری‌های ارتباطی، منابع انسانی و آموزش) در کتابخانه مرکزی دانشگاه‌های تهران پرداخت. نتیجه پژوهش او نشان داد که کتابخانه‌های دانشگاهی شهر تهران در جنبه‌های مختلف چرخه‌ی مدیریت دانش، در وضعیت مناسبی قرار ندارد و همگی پایین‌تر از میانگین قرار دارند. لاریجانی و نوری اصل (۱۳۸۸) به بررسی وضعیت مدیریت دانش در چهار حلقه خلق، سازماندهی، اشاعه و به کار بستن دانش در کتابخانه‌های عمومی استان آذربایجان شرقی پرداختند. یافته‌ها نشان داد که بالاترین میانگین در زمینه حلقه کاربرد دانش (۳/۶۳) و پایین‌ترین

¹ National Library for Health

(۲۰۰۴) در مقاله‌ای تحت عنوان "مدیریت دانش در یک کتابخانه دانشگاهی: مطالعه موردی مدیریت دانش در مورد خدمات کتابخانه دانشگاهی آکسفورد" برای بکارگیری کلیه مفاهیم مدیریت دانش در یک محیط علمی تلاش می‌کند. وی روی اجزای در برگیرنده مدیریت دانش در محیط دانشگاهی با ارجاعاتی خاص به خدمات کتابخانه دانشگاه آکسفورد به منظور لزوم پیاده‌سازی مدیریت دانش در برنامه راهبردی کتابخانه برای سودمندی بیشتر کارکنان و مراجعین تأکید می‌کند. ماپونیا^۴ (۲۰۰۴) مطالعه موردی دانشگاه ناتال به بررسی وضعیت مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاه ناتال آفریقای جنوبی پرداخت. هدف از پژوهش او درک وضعیت مدیریت دانش موجود و ایجاد روش‌هایی است که کتابداران این دانشگاه با تجهیز به مدیریت

دانش بتوانند در خدمات خود ارزش افزوده ایجاد کنند. پژوهشگر در پی بررسی مولفه‌هایی همچون سیاست‌ها و راهبردها، رهبری، اشتراک دانش و نگهداری دانش بود. یافته‌ها نشان داد که در کتابخانه‌های دانشگاه ناتال از عامل‌های یاد شده، تنها اشتراک دانش به صورت غیررسمی، غیرنظام‌مند و از طریق خبرنگارها و همکاری در کارهای گروهی در وضعیت طبیعی قرار دارد. همچنین، هیچ نوع خط مشی و راهبرد ویژه‌ای درباره مدیریت دانش وجود ندارد. جین^۵ (۲۰۰۷) در مقاله‌ای با عنوان "مطالعه تجربی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شرق و جنوب آفریقا"، ضمن تحقق برای تشخیص تفاوت میان مدیریت اطلاعات و مدیریت دانش به اجرای آزمایشی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شرق و جنوب آفریقا و بحث درباره اهمیت مدیریت دانش و پیشنهاد برای چگونگی پیشبرد آن در کتابخانه‌های مذکور پرداخته است. کندی و بلکمن^۶ (۲۰۱۰) در تحقیقی با عنوان "مدیریت دانش و مدیریت دانشگاهی مؤثر" به تبیین ارتباط بین مدیریت

جندی شاپور اهواز بر اساس مدل ویلیامز و بکوویتز^۱ در کتابخانه‌های مرکزی، مرکز اسناد، موزه و کتابخانه‌های دانشکده‌ای که تحت نظارت دانشگاه شهید چمران هستند، مبادرت کرده‌اند در مرحله‌ی اول روش پژوهش پیمایشی و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه است. جامعه‌ی آماری این پژوهش را مسئولان و کارکنان کتابخانه‌های دانشگاه شهید چمران تشکیل می‌دهند که حدود ۴۰ نفر و سطح تحصیلات آن‌ها از دیپلم تا دکترای تخصصی است. در این بخش از پژوهش، هرکدام از هفت آیتم موجود در مدل موردنظر از دیدگاه جامعه‌ی پژوهش سنجیده می‌شود. در بخش دوم اطلاعات تکمیلی با روش مصاحبه جمع‌آوری خواهد شد. در نهایت با جمع‌بندی اطلاعات دو مرحله‌ی مذکور، سطح توجه به هر یک از اقلام مورد نظر در مدل ویلیامز و بکوویتز نمایان شده و با استفاده از دیدگاه‌های کارکنان این کتابخانه‌ها، بررسی پیشینه‌ها و نظرهای تکمیلی و تحلیلی پژوهشگران، مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت و راه‌کارهایی در راستای پیاده‌سازی و بهبود وضعیت مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهید چمران ارائه شد. مک‌گاون^۱ (۲۰۰۰) در پایان‌نامه دکترای خود تحت عنوان "مدیریت دانش در قرن ۲۱ و نقش کتابداران دانشگاهی در دانشگاه سنت پاول"^۲ به دنبال الگویی برای مدیریت دانش دیجیتال در کتابخانه‌های دانشگاهی است. وی معتقد است که کتابخانه‌های قرن حاضر در حال تغییر هستند و تکنولوژی دیجیتال دانش را سازماندهی می‌کند. هدف این مطالعه یافتن نقش کتابداران حرفه‌ای دانشگاهی در ارتباط با مدیریت دانش در محیط فناوری است. محقق به بررسی مشکلات به وجود آمده در اثر انتقال از دنیای کتابی و چاپی به سوی دنیای دیجیتال می‌پردازد و نقش در حال تغییر کتابدار و حرکت آن از الگوی دیجیتال را بررسی می‌کند و در پایان الگویی در جهت تعیین نقش کتابداران دانشگاهی در مدیریت دانش ارائه می‌کند. وایت^۳

⁵ Jain

⁶ Blackman & Kennedy

¹ Mc Gown

² St Poul

³ White

⁴ Maponya

دانشگاه و مدیریت دانش در دانشگاه‌های استرالیا پرداختند. روش مورد بررسی، روش کیفی بود. ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه و مشاهده مستقیم بوده است که از کمیته‌ی اصلی مدیریت دانشگاه جمع‌آوری شده است. یافته‌های تحقیق حاکی از آن بود که مدیریت مؤثر و موفقیت راهبردی وابستگی بسیار زیادی به فعالیت‌های پردازش مناسب دانش دارد. با توجه به آنچه گفته شد، می‌توان خلاءهای پژوهشی را دید. بیشتر پژوهش‌ها بر فرآیندها و زیرساخت‌ها انجام شده است. یکی از موردهایی که در مدیریت دانش به آن کمتر پرداخته شده مدل‌ها و کاربرد آنها در پیاده‌سازی مدیریت دانش است. بنابراین، این قلمرو از مدیریت دانش نیازمند انجام پژوهش‌های بیشتری می‌باشد (محمدی استانی، شعبانی و رجایی پور، ۱۳۹۱). پژوهش حاضر در راستای این هدف و مسئله شکل گرفت. پژوهش حاضر مدل بکوویتز و ویلیامز را به عنوان مدلی مناسب برای پیاده‌سازی مدیریت دانش در محیط‌های غیرانتفاعی همچون کتابخانه‌های دانشگاهی برگزیده است. آنچه که باعث تمایز این پژوهش با دیگر پژوهش‌ها می‌شود، بسط و امکان بررسی بیشتر این مدل است. در ادامه سعی شده است تا به سوال‌های زیر پاسخ داده شود.

۱. تا چه میزان پیاده‌سازی "یافتن دانش" در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان‌پذیر است؟
۲. تا چه میزان پیاده‌سازی "به کارگیری دانش" در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان‌پذیر است؟
۳. تا چه میزان پیاده‌سازی "یادگیری دانش" در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان‌پذیر است؟
۴. تا چه میزان پیاده‌سازی "تسهیم دانش" در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان‌پذیر است؟
۵. تا چه میزان پیاده‌سازی "ارزیابی دانش" در

- کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان‌پذیر است؟
۶. چه میزان پیاده‌سازی "ایجاد/نگهداری دانش" در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان‌پذیر است؟
 ۷. تا چه میزان پیاده‌سازی "حذف دانش" در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان‌پذیر است؟
 ۸. آیا امکان پیاده‌سازی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه الگوی بکوویتز و ویلیامز وجود دارد؟

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف در زمره پژوهش‌های کاربردی قرار می‌گیرد و با توجه به اهداف مشخص شده، روش تحقیق از نوع پیمایشی -تحلیلی است. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه کتابداران شاغل در دانشگاه رازی و علوم پزشکی شهر کرمانشاه تشکیل داده است که در سال تحصیلی ۹۲-۹۳ در کتابخانه‌های مرکزی، دانشکده‌ای و بیمارستانی مشغول به کار بوده و در زمان تحقیق تعداد آنها در مجموع ۷۶ نفر بوده است که کل جامعه آماری است. در این پژوهش به منظور گردآوری داده‌ها جهت دستیابی به اهداف پژوهش، از پرسشنامه‌ای بر اساس مؤلفه‌های مدل بکوویتز و ویلیامز که شامل ۴۵ سؤال است، استفاده شد. پرسش‌نامه پیش‌گفته دیدگاه‌های کتابداران را درباره یافتن دانش ۷ (گویه)، به کارگیری دانش ۶ (گویه)، یادگیری دانش ۵ (گویه)، تسهیم دانش ۹ (گویه)، ارزیابی دانش ۵ (گویه)، ایجاد/نگهداری دانش ۹ (گویه) و حذف دانش ۴ (گویه) با طیف پنج درجه‌ای لیکرت (از خیلی کم تا خیلی زیاد) اندازه‌گیری می‌کرد. روایی پرسش‌نامه، بر اساس مشاهده‌های پژوهشگر و نیز مشورت با اساتید راهنما و مشاور تأیید شد و به منظور تعیین پایایی پرسش‌نامه و قابلیت اعتماد آن از روش آلفای کرونباخ استفاده شده است که میزان آن برای

یافته‌های پژوهش

در این بخش، یافته‌ها و نتایج مربوط به سؤال‌های پژوهش، ارائه می‌شود.

سؤال اول: تا چه میزان پیاده‌سازی یافتن دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است؟

پرسشنامه تحقیق ۰/۹۶ به دست آمد. این یافته نشان می‌دهد که پرسش‌نامه از انسجام درونی مناسب و از پایایی مناسبی برخوردار بوده و آنچه را که خواسته‌ایم بسنجیم سنجیده است. به منظور تجزیه و تحلیل از شاخص‌های آمار توصیفی شامل فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار و برای تحلیل استنباطی داده‌های بدست آمده از تی تک متغیره استفاده شد.

جدول ۱. آمار توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان پیاده‌سازی یافتن دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی کرمانشاه بر

پایه مدل بکوویتز و ویلیامز

متغیر مورد بررسی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای انحراف استاندارد
یافتن دانش	۷۶	۳/۱۰	۰/۶۱	۰/۰۷

آزمون تی تک نمونه‌ای

متغیر مورد بررسی	آزمون t	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
یافتن دانش	۱/۴۷	۷۵	۰/۱۴	۰/۱۰

معناداری ۰/۰۵ بزرگ‌تر است ($p < ۰/۰۵$). بنابراین فرضیه یافتن دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است رد می‌شود. سؤال دوم: تا چه میزان پیاده‌سازی به کارگیری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است؟

با توجه به آزمون‌های فوق، در جدول آمار توصیفی نشان می‌دهد که میانگین اکتسابی نمونه برابر با ۳/۱۰ می‌باشد که از میانگین جامعه (۳) با اختلاف ۰/۱۰ نمره بالاتر از حد متوسط جامعه گزارش شده است، اما این تفاوت از لحاظ آماری یک تفاوت معنادار گزارش نشده است. در جدول T تک نمونه‌ای فوق، مقدار سطح معناداری با ۰/۱۴ می‌باشد و این مقدار از سطح

جدول ۲. آمار توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان پیاده‌سازی به کارگیری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی

کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز

متغیر مورد بررسی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای انحراف استاندارد
بکارگیری دانش	۷۶	۳/۰۳	۰/۶۹	۰/۰۷

آزمون تی تک نمونه‌ای

متغیر مورد بررسی	آزمون t	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
بکارگیری دانش	۰/۴۱	۷۵	۰/۶۸	۰/۰۳

معناداری ۰/۰۵ بزرگ‌تر است ($p < ۰/۰۵$). بنابراین فرضیه به کارگیری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است رد می‌شود. سؤال سوم: تا چه میزان پیاده سازی یادگیری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است؟

با توجه به آزمون‌های فوق، آمار توصیفی نشان می‌دهد که میانگین اکتسابی نمونه برابر با ۳/۰۳ می‌باشد که از میانگین جامعه (۳) با اختلاف ۰/۰۳ نمره بالاتر از حد متوسط جامعه گزارش شده است، اما این تفاوت از لحاظ آماری یک تفاوت معنادار گزارش نشده است. در جدول T تک نمونه‌ای فوق، مقدار سطح معناداری برابر با ۰/۶۸ می‌باشد و این مقدار از سطح

جدول ۳. آمار توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان پیاده سازی یادگیری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز

متغیر مورد بررسی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای انحراف استاندارد
یادگیری دانش	۷۶	۲/۶۷	۰/۸۰	۰/۰۹

آزمون تی تک نمونه‌ای

متغیر مورد بررسی	آزمون t	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
یادگیری دانش	-۳/۵۱	۷۵	۰/۰۰۱	-۰/۳۲

فرضیه یادگیری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است تأیید می‌شود. سؤال چهارم: تا چه میزان پیاده سازی تسهیم دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است؟

با توجه به آزمون‌های فوق، در جدول آمار توصیفی نشان می‌دهد که میانگین اکتسابی نمونه برابر با ۲/۶۷ می‌باشد که از میانگین جامعه (۳) با اختلاف -۰/۳۲ نمره پایین‌تر از حد متوسط جامعه گزارش شده است. این تفاوت نیز از لحاظ آماری یک تفاوت معنادار گزارش شده است. در جدول T تک نمونه‌ای فوق، مقدار سطح معناداری برابر با ۰/۰۰۱ می‌باشد و این مقدار از سطح معناداری ۰/۰۵ کوچک‌تر است ($p > ۰/۰۵$). بنابراین

جدول ۴. آمار توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان پیاده سازی تسهیم دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز

متغیر مورد بررسی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای انحراف استاندارد
تسهیم دانش	۷۶	۲/۷۴	۰/۸۲	۰/۰۹

آزمون تی تک نمونه‌ای

متغیر مورد بررسی	آزمون t	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
تسهیم دانش	-۲/۶۷	۷۵	۰/۰۰۹	-۰/۲۵

از سطح معناداری ۰/۰۵ کوچک‌تر است ($p > ۰/۰۵$). بنابراین فرضیه تسهیم دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است تأیید می‌شود. سؤال پنجم: تا چه میزان پیاده سازی ارزیابی دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است؟

با توجه به آزمون‌های فوق، در جدول آمار توصیفی نشان می‌دهد که میانگین اکتسابی نمونه برابر با ۲/۷۴ می‌باشد که از میانگین جامعه (۳) با اختلاف ۰/۲۵- نمره پایین‌تر از حد متوسط جامعه گزارش شده است. این تفاوت نیز از لحاظ آماری یک تفاوت معنادار گزارش شده است. در جدول T تک نمونه‌ای فوق، مقدار سطح معناداری برابر با ۰/۰۰۹ می‌باشد و این مقدار

جدول ۵. آمار توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان پیاده سازی ارزیابی دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز

متغیر مورد بررسی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای انحراف استاندارد
ارزیابی دانش	۷۶	۲/۷۳	۰/۹۶	۰/۱۱

آزمون تی تک نمونه‌ای

متغیر مورد بررسی	آزمون t	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
ارزیابی دانش	-۳/۴۰	۷۵	۰/۰۱	-۰/۲۶

ارزیابی دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است تأیید می‌شود. سؤال ششم: تا چه میزان پیاده سازی ایجاد و نگهداری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است؟

با توجه به آزمون‌های فوق، در جدول آمار توصیفی نشان می‌دهد که میانگین اکتسابی نمونه برابر با ۲/۷۳ می‌باشد که از میانگین جامعه (۳) با اختلاف ۰/۲۶- نمره پایین‌تر از حد متوسط جامعه گزارش شده است. این تفاوت نیز از لحاظ آماری یک تفاوت معنادار گزارش شده است. در جدول T تک نمونه‌ای، مقدار سطح معناداری برابر با ۰/۰۱ می‌باشد و این مقدار از سطح معناداری ۰/۰۵ کوچک‌تر است، ($p > ۰/۰۵$). بنابراین فرضیه

جدول ۶. آمار توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان پیاده سازی ایجاد و نگهداری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز

متغیر مورد بررسی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای انحراف استاندارد
نگهداری دانش	۷۶	۲/۷۱	۰/۸۱	۰/۰۹

آزمون تی تک نمونه‌ای

متغیر مورد بررسی	آزمون t	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
نگهداری دانش	-۳/۰۷	۷۵	۰/۰۰۳	-۰/۲۸

بنابراین فرضیه ایجاد و نگهداری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است تأیید می‌شود. سؤال هفتم: تا چه میزان پیاده سازی حذف دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است؟

با توجه به آزمون‌های فوق، در جدول آمار توصیفی نشان می‌دهد که میانگین اکتسابی نمونه برابر با ۲/۷۱ می‌باشد که از میانگین جامعه (۳) با اختلاف ۰/۲۸- نمره پایین‌تر از حد متوسط جامعه گزارش شده است. این تفاوت نیز از لحاظ آماری یک تفاوت معنادار گزارش شده است. در جدول T تک نمونه‌ای، مقدار سطح معناداری در جدول آزمون برابر با ۰/۰۰۳ می‌باشد و این مقدار از سطح معناداری ۰/۰۵ کوچک‌تر است ($p > 0.05$).

جدول ۷. آمار توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان پیاده سازی حذف دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز

متغیر مورد بررسی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای انحراف استاندارد
حذف دانش	۷۶	۲/۷۱	۰/۹۴	۰/۱۰

آزمون تی تک نمونه‌ای

متغیر مورد بررسی	آزمون t	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
حذف دانش	-۲/۶۵	۷۵	۰/۰۱	-۰/۲۸

کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز امکان پذیر است تأیید می‌شود. سؤال هشتم: آیا امکان پیاده سازی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز وجود دارد؟

با توجه به آزمون‌های فوق در جدول‌های بالا در جدول آمار توصیفی نشان می‌دهد که میانگین اکتسابی نمونه برابر با ۲/۷۱ می‌باشد که از میانگین جامعه (۳) با اختلاف ۰/۲۸- نمره پایین‌تر از حد متوسط جامعه گزارش شده است. این تفاوت نیز از لحاظ آماری یک تفاوت معنادار گزارش شده است. در جدول T تک نمونه‌ای فوق، مقدار سطح معناداری در جدول آزمون برابر با ۰/۰۱ می‌باشد و این مقدار از سطح معناداری ۰/۰۵ کوچک‌تر است ($p > 0.05$). بنابراین فرضیه حذف دانش در

جدول ۸. آمار توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان پیاده سازی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز

متغیر مورد بررسی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای انحراف استاندارد
مدیریت دانش	۷۶	۲/۸۲	۰/۶۸	۰/۰۷

آزمون تی تک نمونه‌ای

متغیر مورد بررسی	آزمون t	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
مدیریت دانش	-۲/۲۶	۷۵	۰/۰۲	-۰/۱۷

با توجه به آزمون‌های فوق، جدول‌های آمار توصیفی و جدول T تک نمونه‌ای نشان می‌دهد که میانگین اکتسابی نمونه برابر با ۲/۸۲ می‌باشد که از میانگین جامعه (۳) با اختلاف ۰/۱۷- نمره پایین‌تر از حد متوسط جامعه گزارش شده است. این تفاوت نیز از لحاظ آماری تفاوت معنادار گزارش شده است. در جدول T تک نمونه‌ای فوق، مقدار سطح معنا داری برابر با ۰/۰۲ می‌باشد و این مقدار از سطح معناداری ۰/۰۵ کوچک‌تر است ($p < 0/05$). بنابراین فرضیه پیاده سازی مدیریت دانش بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه امکان پذیر است، تأیید می‌شود.

بحث و نتیجه گیری

یافته‌ها نشان داد که به جز دو مؤلفه یافتن و به کارگیری دانش، تمام مؤلفه‌ها کمتر از اندازه متوسط بوده و در وضعیت مناسبی قرار ندارند. تحلیل و آزمون کل مؤلفه‌ها یا به نوعی مدل بکوویتز و ویلیامز نشان داد که p به دست آمده (۰/۰۰) از مقدار بحرانی جدول در سطح خطا ۰/۰۵ کوچک‌تر و اختلاف دیده شده معنادار است ($P < 0/05$). همچنین با توجه به میانگین به دست آمده (۲۲/۵۱)، نسبت به میانگین فرضی (۲۱) پاسخ‌گویان بر این باور بودند که امکان پیاده‌سازی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز تا حدودی بالاتر از اندازه متوسط است. یافته‌های این پژوهش در مقایسه با پژوهش‌های مشابه نشان داد که با بیشتر آنها در یک راستا است. مؤلفه یافتن و به کارگیری دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه در وضعیت مناسبی قرار دارد که با پژوهش لاریجانی و نوری اصل (۱۳۸۸) و محمدی استانی، شعبانی و رجایی پور (۱۳۹۱)

هم‌خوانی دارد. مؤلفه تسهیم دانش که مهم‌ترین مؤلفه و به نوعی مرکز ثقل برنامه‌های مدیریت دانش است در کتابخانه‌های دانشگاه‌های شهر کرمانشاه در وضعیت مناسبی قرار ندارد. بیشتر سازمان‌ها نیز در تسهیم دانش به علت نداشتن فرهنگ سازمانی مناسب با مشکل مواجه هستند که نیازمند برنامه ریزی و توجه جدی است. تسهیم دانش نیاز به ایجاد بستر و زمینه مناسبی دارد که کتابداران بتوانند دانش خود را به اشتراک بگذارند. این مؤلفه با پژوهش‌های حسین‌زاده (۱۳۹۱)، عطاپور (۱۳۸۰) لاریجانی و نوری اصل (۱۳۸۸) و محمدی استانی، شعبانی و رجایی پور (۱۳۹۱) هم‌خوانی دارد. مؤلفه ارزیابی دانش در کتابخانه‌های دانشگاه‌های شهر کرمانشاه در وضعیت مطلوبی قرار ندارد. این نتیجه نیز با پژوهش محمدی استانی، شعبانی و رجایی پور (۱۳۹۱) و ماپار، حیدری و مروتی (۱۳۹۲) در یک راستا قلمداد می‌شود. این مؤلفه نیاز به تعیین معیارهای مناسب برای ارزیابی دانش موجود و آینده مورد نیاز هر بخش و واحد به طور مجزا دارد. همچنین مؤلفه ایجاد/نگهداری دانش که در کتابخانه‌های دانشگاه‌های شهر کرمانشاه در وضعیت مطلوبی قرار ندارد، با پژوهش‌های عطاپور (۱۳۸۰) و ماپونیا (۲۰۰۴) در یک راستا می‌باشد. استفاده از فناوری، وضعیت نگهداری و ذخیره دانش تا اندازه‌ای مناسب است. ولی ایجاد و خلق دانش بیشتر با عامل‌های انسانی سر و کار دارد که مسئولان باید به این مسئله توجه داشته باشند. با توجه به اهمیت روز افزون دانش در سازمان‌هایی همچون دانشگاه‌ها، مدیریت دانش ابزاری بسیار سودمند برای بهره مندی از مزایای آن خواهد بود. همچنین، کتابخانه‌های دانشگاهی با استفاده از برنامه‌های مدیریت دانش می‌توانند از دانش کتابداران، اطلاعات و دانش موجود در

مخزن‌های سازمانی بهترین سود را ببرند. یکی از بهترین بخش‌های کتابخانه که می‌تواند از برنامه‌های مدیریت دانش استفاده کند، بخش مرجع و خدمات فنی (فهرست‌نویسی و رده بندی) است، زیرا در این بخش به علت کارهای تخصصی بیشتر می‌توان با اعمال فعالیت‌های مدیریت دانش، موجب تسهیل اشتراک دانش شد. کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی با اجرای صحیح برنامه‌های مدیریت دانش می‌توانند ارائه خدمات خود را بهبود داده و نیازهای اطلاعاتی مراجعه‌کنندگان را بهتر برآورده سازند. در پژوهش حاضر نیز، پژوهشگر نتیجه گرفت که امکان پیاده‌سازی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه بر اساس الگوی بکویتز و ویلامز پایین‌تر از اندازه متوسط (۲/۸۲) است و پیاده‌سازی مؤلفه‌های آن به طور یکسان وجود ندارد. نظر به یافته‌های پژوهش و با اشراف محقق به مسائل و مشکلات فراوری کتابخانه‌ها در برخورد با مقوله مدیریت دانش و مؤلفه‌های آن پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود.

- آشنایی کتابداران با مقوله مدیریت دانش به عنوان موج سوم ۱ اطلاعاتی و ضرورت آگاهی آنان با این موج جدید در کتابخانه‌ها؛
- ضرورت توجیه مدیران کتابخانه‌ها در آشنایی با جایگاه کتابخانه و کتابداران به عنوان ارکان اصلی مدیریت دانش؛
- بررسی زیر ساخت‌های موجود در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه در برخورد با مدیریت دانش به عنوان یک رسالت نوین؛
- بررسی نگاه مدیران سطوح بالا در دانشگاه‌های شهر کرمانشاه به مدیریت دانش؛
- امکان سنجی پیاده‌سازی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دیگر دانشگاه‌های کشور؛
- بررسی تطبیقی دو مدل پیاده‌سازی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی و تعیین تفاوت آن؛
- بررسی مانع‌ها و مشکل‌های پیاده‌سازی برنامه‌های مدیریت دانش در محیط‌های دانشگاهی؛

تشکر و قدر دانی

پس از ستایش پروردگار، بر خود لازم می‌دانم از استاد با کمالات و شایسته؛ جناب آقای دکتر سید علی اکبر فامیل روحانی که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند، تشکر نمایم

منابع

- توربان، افرایم (۱۳۸۵). *فناوری اطلاعات در مدیریت*. ترجمه حمید رضا ریاحی. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- حسین زاده، اکبر (۱۳۹۱). *مقایسه میزان کاربست مدیریت دانش در بین کارکنان کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی اصفهان و تبریز بر اساس مدل هیسینگ (پایان نامه کارشناسی ارشد، علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی)*. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. اصفهان: دانشگاه اصفهان. ۱۳۹۱.
- عبدخدا، هیوا (۱۳۸۸). *مدیریت دانش در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی*. نشریه اطلاع‌رسانی و کتابداری «کتاب ماه کلیات». (۱۴۱). ۶۲-۶۹.
- عطاپور، هاشم (۱۳۸۸). *بررسی و تحلیل عوامل مؤثر بر چرخه مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی: مطالعه موردی کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های تهران*. در *مجموعه مقالات همایش ملی مدیریت دانش و -علوم اطلاعات: پیوندها و برهم کنش‌ها (ص. ۲۵-۴۱)*. تهران: نشر کتابدار.
- غفاری، سعید و زارعی، عاطفه (۱۳۸۷). *مدیریت دانش و نقش آن در فن آوری و سیستم اطلاعاتی*. در *مجموعه مقالات اولین همایش منطقه‌ای کتابخانه‌ها: مراکز مدیریت دانش*. همدان: سپهر دانش.
- ۱- موج اول: رسوخ منابع مالی به کتابخانه‌ها، موج دوم: به کارگیری ابزارهای منابع الکترونیکی در کتابخانه‌ها، موج سوم: مدیریت دانش.
- کریمی، کریم (۱۳۸۹). *مدیریت دانش و کاربرد آن در کتابداری*. کتابخانه عمومی شهدای قم پایان نامه دوره دکترا علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.
- لاریجانی، حجت اله، نوری اصل، موسی (۱۳۸۸). *امکان سنجی ارائه مدیریت دانش در کتابخانه‌های عمومی استان آذربایجان شرقی*.

377-392. Retrieved from: www.emeraldinsight.com
Maonya PM. Knowledge management practices in academic libraries: a case study of university of Natal, Pietemartitzburg Libraries; 2004. [Cited 2012 Jan 24]. Available From:

<http://mapule276883.pbworks.com/f/Knowledge%2Bmanagement%2Bpractices%2Bin%2Bacademic%2Blibraries.pdf>

Mc cown, Tatiana (2000)" knowledge management in the twenty first century: the role of the academic libraries". Thesis for eds degree, university of st. Thomas(st. paul).

Mohayidin, Mohd Ghazali, et al. (2007). The Application of Knowledge Management in Enhancing the Performance Universities, *Electronic Journal of Knowledge Management*, 5. 3.

Perez, E, (1999). Knowledge management in the library. *Database*, vol. 22, pp. 75-84

Whit, Tatiana (2004). knowledge management in an academic libraries: study "KM within OULS". Retrieved from: <http://www.ifla.Org/iv/hfla69/prog03.htm>

فصلنامه دانش شناسی. ۲ (۵)، ۷۳-۸۰.

محمدی استانی، مرتضی؛ شعبانی، احمد؛ رجایی پور، سعید (۱۳۹۱). امکان سنجی و پیاده سازی مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر اصفهان بر پایه مدل بکوویتز و ویلیامز. *پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی*. ۱ (۱)، ۲۳-۴۴.

منجمی، فرشید و معصومی، لیلا (۱۳۸۷). نقش مدیریت دانش در دانشگاه‌ها و کتابخانه‌های دانشگاهی. در *مجموعه مقالات اولین همایش منطقه‌ای کتابخانه‌ها: مراکز مدیریت دانش*. همدان: سپهر دانش.

Blackman D, Kennedy M. Knowledge management and effective university governance. *Journal of Knowledge Burton- Jones, A. (1999). "knowledge capitalism; business, work and learning in the new economy. London: Oxford University Press.*

Gain, priti (2007). An empirical study of knowledge management in academic libraries in east & southern Africa. *Library review*, 56 (5), p